

Po notranji ureditvi se katalogi predstavijo takole: najprej je abecedni seznam avtorjev, zraven vsakega avtorja pa so navedene številke enot, ki jih v posamezni publikaciji zastopajo. Temu sledi 17 skupin, v katerih so popisane vse enote: bibliografija, splošna dela različne vsebine; filozofija, teologija, zgodovina verstev, okultizem; verske knjige, molitveniki in knjige iz moralke; pedagogika; zgodovina, pomožne vede, zgodovina kulture; zemljepis, odkritja, potovanja, folklor; slovnice, slovarji, literarna zgodovina, življenjepisi literatov; antično, srednjeveško in moderno slovstvo (avtorji, ki so živeli pred 1940), razdeljeno na a) dela italijanskih piscev, b) dela tujih piscev; sodobno slovstvo (avtorji, ki po 1940 še živijo), razdeljeno na a) dela italijanskih piscev, b) dela tujih piscev; lepe umetnosti, arheologija, glasba, gledališče in predstave, življenjepisi umetnikov; pravo, zakonodaja, priročniki o zakonodaji; družbene vede, ekonomika, politične vede; fizika, matematika, prirodne vede; življenjepisi znanstvenikov; medicina, higiena, vzgoja; kmetijstvo, priročniki za vrtnarstvo in pridelovanje, lov, ribolov; industrija, tehnologija, obrtništvo in priročniki za delavce; trgovina, gospodinjstvo; igre, šport. Popisi se držijo mednarodnih pravil, le da so prilagojeni namenu publikacije. V značnici je označena inverzija, vendar oblike s knjige ne ponavlja. Sledi naslov, podnaslov, izdaja, prevajalec in drugi podatki. V impresumu je označen kraj, založnik, letnica, format in širani. Knjige, primerne za mladino, so označena z zvezdico. Za razliko od prvih petih katalogov ima *Nuovo catalogo*... dodan še naslovni katalog. Posebej omembe vredno pa je dejstvo, da se je tudi ta goriška mreža vključila v Državno službo za branje.

Čeprav ni iz obravnavanih seznamov razvidno, ima potujoča knjižnica v svojih kovčkih tudi slovenske knjige. Te pošilja v 3 občine, ki so uradno priznane za dvojezične (Števerjan, Dobrdob in Sovodnje).

Poizkus in delo goriške mreže ni bil prvi v Italiji; pred njim je to uvedla že istoimenska knjižnica v Cremoni. O večletnem delu in uspehih te službe je isti avtor napisal obširnejše poročilo v *Studi Goriziani* (XXVIII, 1960, 39—46), ki je izšlo tudi kot separat.

Marijan Breclj

Manzini Guido: LE CARTE GEOGRAFICHE DELLA BIBLIOTECA GOVERNATIVA E CIVICA DI GORIZIA. (Gorizia. Biblioteca Governativa di Gorizia 1959.) 40 str. + 2 sl. 20 × 20.

Med knjižničnim gradivom, ki zlepa ne najde poti v tiskane kataloge, so predvsem grafične in kartografske zbirke. Te predstavljajo v znanstvenih ali večjih knjižnicah posebne fonde, po katerih po navadi res ni prav velikega povpraševanja, ki pa vendar utegnejo predstavljati včasih več kot samo vsebinsko oziroma strokovno vrednost, kajti posamezni kosi so lahko dragoceni, zlasti če gre za kake redke rokopisne ali kako drugače vredne izdaje.

V seriji popisov ali katalogov, ki jih je doslej dala na svetlo Biblioteca Governativa v Gorici, sestavil pa njen vodja dr. Guido Manzini (katalog periodik, 1957; katalog inkunabul, 1958) je kot zadnje izšlo delo *Le carte geografiche della Biblioteca Governativa e Civica di Gorizia*, ki ga je tudi sestavil in mu napisal predgovor Guido Manzini.

Delo je razdeljeno na uvod (str. 5—11), na popis zemljevidov — 110 enot (str. 13—36) ter na seznama avtorjev, vrezovalcev, risarjev, li-

tografov, izdajateljev in tiskarjev ter krajev, ki jih zemljevidi prikazujejo (str. 37—40).

Uvod je vsekakor zanimiv, saj odkriva namen in cilje, zakaj je delo nastalo, daje bežen vpogled v izvore gradiva in nekaj podatkov o prehodnih objavah. Predvsem izvedemo, da 110 enot, od katerih je 71 shranjenih v Državni knjižnici, 39 pa v Mestni knjižnici, še ne predstavlja vsega tovrstnega gradiva, ki ga omenjeni knjižnici hranita. Vrhu vsega sestavljalec ni popisal kakorkoli pomanjkljivih ali defektnih primerkov, pa tudi ne gradiva, ki je sestavni del atlantov in drugih podobnih del, najsi bi bilo še tako važno. Popis tega poslednjega obljublja za kasnejšo dobo, ko bodo obdelani nekateri starejši fondi, v katerem upa najti še kaj podobnega gradiva.

Pri tehničnem popisu se je sestavljalec držal načina, ki je v rabi v italijanskih knjižnicah in ki upošteva vse važnejše podatke. Vsebina popisanih zemljevidov je zelo različna; med njimi najdemo politične, fizikalne, topografske, vojaške, železniške, jezikoslovne, zgodovinske in še razne druge zemljevide, dodane pa so tudi katastrske mape in načrti mest.

Že v uvodu opozarja avtor na pomembnost nekaterih zemljevidov, posebno tistih, ki prikazujejo ozemlje Julijske Krajine in Furlanije. Mnogi izmed zemljevidov imajo umetniško, zgodovinsko ali drugo vrednost. Te značilnosti avtor ocenjuje, ko jih v uvodu združuje v skupine. Prva skupina prikazuje zemljevide, ki so važni za toponomastiko dežele. Druga skupina obsega zares lepe primerke zemljevidov francoskih departmajev, ki so bili tiskani v Benetkah konec 18. stoletja, kakor tudi vrsto zemljevidov, ki prikazujejo Italijo ali posamezne predele Italije in katere sta zalagala in izdajala Giampiccoli in Sardi. Posebno pozor-

nost posveča Manzini umetniški vrednosti nekaterih izdelkov, saj govore za to dovolj jasno imena znanih kartografov F. J. Flamini-ja, T. Majeronija in G. A. Capellari-ja ter L. Furlanetta. Tudi ne pogošča zbirka redkejših in dragoce- nih primerkov, kot so dela Tobia- sa Konrada Lotterja, Probsta in Bruna.

Da bi gradivo, popisano po uradno veljavnih pravilih za popi- sovanje zemljevidov, bilo laže do- stopno, je sestavljalec poskrbel na koncu za dve kazali: avtorsko in vsebinsko. Zemljevidi, ki so na- stali pred drugo polovico 18. stol- etja, so popisani zelo natančno, medtem ko je pri mlajših opis bolj splošen in je merilo, kjer se po- javlja v tujih merah, kar približ- no preračunano v decimalni mer- ski sistem. Projekcije niso nave- dene.

V primerjavi z bogatimi knjiž- nimi fondi, s katerimi se ponašata obe goriški knjižnici, 110 zemlje- vidov — pa čeprav niso obdelani prav vsi — vendar ne predstavlja kdo ve kako visoke številke; delo- ma odtehta številčnost vrednost posameznih zemljevidov.

Brošurico, ki je izdana na lepem umetniškem papirju, v čednem ti- sku (škoda, da moti kaka desetina tiskarskih napak, pretežno v nem- ških tekstih), poživljata faksimila dveh zemljevidov: rokopisnega zemljevida grofije Gradišćanske iz konca XVII. stoletja in zemljevida Istre iz leta 1797.

Marijan Breclj

CATALOGO DEL FONDO CAR- TOGRAFICO QUERINIANO. Fon- dazione scientifica Querini-Stampa- lia. A cura di Giuseppe Mazza- riol. Venezia. Lombroso Editore 1959. 154 + (III) str. + 7 pril. 24 × 16,5.

Predvsem nekaj besed o nastan- ku knjižnice, o njenem ustanovi- telju in o družini, po kateri nosi